Bilaga 2

Fördelningsnycklar och viktning som använts vid budgetfördelning

Nedan visas de fördelningsnycklar och den viktning som har använts vid budgetfördelning till LAG 2023-2027 samt förklarande text och motivering.

- Fast grundbelopp – vikt 25 procent (418 750 000 kronor)
- Leaderområdets yta – vikt 16,5 procent (276 375 000 kronor)
- Antal invånare – vikt 27 procent (452 250 000 kronor)
- Särskild tilldelning till sammanslagna områden – vikt 1,5 procent (25 125 000 kronor)
- Urvalskommitténs poängsättning – vikt 30 procent (502 500 000 kronor)

Fast grundbelopp

Varje leaderområde behöver ett fast belopp i budget för att ha god kapacitet att förvalta och genomföra den lokala utvecklingsstrategin. Ett fast belopp behövs för att även de områden som har relativt liten befolkning och en liten yta ska få en rimlig tilldelning samt att i största möjligaste mån undvika att ett eller flera områden får så liten budget att den inte medger tillräcklig administrativ kapacitet.

Viktning: 25 procent av fördelad budget, vilket innebär cirka 10,5 miljoner kronor per leaderområde beräknat på 40 inkomna ansökningar om att bilda leaderområde.

Leaderområdets yta

Leaderområdenas yta varierar stort över landet. Det minsta området är drygt 1 000 km² och det största är nästan 59 000 km², medeltalet är cirka 11 500 km². Som framgår av SWOT-analysen bedöms behovet av utvecklingsinsatser vara störst i de glesare delarna av landet. De allra största områdena har en gleshetsproblematik som motiverar en budgettilldelning utifrån dessa premisser. De stora områdena har också längre resvägar och med glesheten också svårare att mobilisera till aktiviteter i området.

Viktning: 16,5 procent av fördelad budget.

Godkänd 2022-06-02 av Christina Nordin

Antal invånare

Befolkningens storlek i området kan vara ett mått på medelsbehovet i respektive område. Denna variabel hade exempelvis kunna ersättas eller kompletteras med socioekonomiska faktorer men vår bedömning är att i kombination med variabeln för leaderområdenas yta kan befolkningens storlek fungera väl som variabel. Ett motiv för att vikta variabeln relativt högt är att långsiktigt hållbara effekter kan vara enklare att nå i områden som redan har stödjande samhällsstrukturer och utvecklingsprocesser jämfört med områden som saknar dessa.

Viktning: 27 procent av fördelad budget.

Särskild tilldelning till sammanslagna områden

Särskild tilldelning fördelas med 1,5 procent av budgeten till hela prioriterade områden i nuvarande programperiod som gått samman.

För att nå målsättningen att få Leader rikstäckande uppmanades leaderområdena i nuvarande programperiod att gå samman. Det är tre sammanslagningar som har skett mellan hela prioriterade områdena i nuvarande programperiod. Två där två områden gått samman (i Bohuslän och Skåne) och en där tre områden gått samman (i Skåne). En särskild tilldelning för dessa tre nya områden motiveras med att de jämfört med nuvarande period mister delar av de medel som tilldelas genom att de gått samman.

Cirka 25 miljoner kronor fördelas så att hälften av beloppet går till det område där tre tidigare områden bildat ett nytt. De andra två områden delar på den resterande halvan. Motivet för detta är att det kan vara mer komplext att bilda ett område från tre tidigare områden samt att detta område förlorar mer än de andra genom sammanslagningen.

Viktning: 1,5 procent av fördelad budget.

Urvalskommitténs poängsättning

Jordbruksverket har tillsatt en urvalskommitté som har bedömt och poängsatt alla lokala utvecklingsstrategier enligt förvaltningsmyndighetens fastställda kriterier. Jordbruksverket ska därefter godkänna urvalet. Förfarandet beskrivs i den fondgemensamma förordningen (EU) nr 2021/1060, artikel 32 punkt 2.

Jordbruksverket bedömer att urvalskommitténs poängsättning ska få genomslag i medelsfördelningen då det i regeringsuppdraget om att förbereda lokalt ledd stöd för programperioden 2021-2027[1] framgår att lokala utvecklingsstrategier som med en effektiv administration i hög grad kan bidra till att uppfylla EU:s mål och prioriteringar för den strategiska planen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik

[1] Uppdrag att förbereda hantering av stöd till lokalt ledd utveckling för programperioden 2021-2027 (diarienummer 3.2.17-05914/2020)

ska premieras. Det är även i linje med EU-kommissionens rekommendationer i guidelines för lokalt ledd utveckling[2].

Vi har dock bedömt att denna variabel inte ska viktas lika högt som vid fördelningen 2014-2020 då den var 40 procent. Orsaken till den lägre viktningen är att den fasta grundnivån nu ökar från 20 procent till 25 procent i kombination med resterande föreslagna fördelningsnycklar för att lättare kunna nå målsättningen att täcka hela landet med leaderområden.

Viktning: 30 procent av fördelad budget.

Lokalt budgettak

Den högsta budget som ett leaderområde kan tilldelas beror på det önskemål om budgettilldelning som leaderområdet har gjort. Önskemålet beror i sin tur på storleken av den lokala medfinansiering i övrigt offentligt stöd som området själv bidrar med.

Omfördelning

Om det blir medel över från leaderområden som nått upp till sitt lokala budgettak fördelas den överskjutande budgeten till andra leaderområden som inte nått upp till sitt lokala budgettak. Omfördelningen görs enligt fördelningsnycklarna.

[2] EGESIF_18-033-00, 17/09/2018